

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	—	—	—	—	6 korona — fillér
Félévre	—	—	—	—	3 " —
Negyedévre	—	—	—	—	1 " 50 "
Tanulóknak és kézműiparosoknak egy évre	4 korona				
Egyes szám ára 20 fillér.					

Felolós szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
Főmunkatárs
MAROSÁN JÁNOS.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” címére küldendők. (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
Nyilttér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Egységes párt kell.

Nap-nap mellett hangoztatják az arra hivatott nagyreményű klikkek, hogy a jelen politikai helyzetet tovább fentartani nem lehet, hogy a koalíció tovább együtt nem maradhat, hogy feladatainak hátralevő részét meg nem oldhatja. Uj alakulást, egységes és szilárd kormánypárt megalakulását sürgetik. Ehhez a nagyhangú dobveréshez igen sok szó fér.

Először is szembeszökően kéri belőle, hogy azokat az elemeket, amelyek ezt a harezi lármát rendezik, a hatalom után esengő vágy hajszolja. Nem kell nekik a koalíció, mert ott nem lehet klikk politikát folytatni, mely mindent a maga hatalmának fénykörébe vonjon, ur legyen élet és halál felett, eynelhesse mindazt, ami jó falat. Az ilyen érvényesülésnek a koalíció nagyon természetes kerékkötője, így meg tudjuk érteni, miért érzik kényelmetlenül benne magokat azok a jó urak, kik a hatalmi rendszernek szeretnék felragyogva látni a csilagát.

Azt azonban semmiképen sem tudjuk megérteni, miért nem tudná megoldani a koalíció amég hátralevő feladatokat. Sőt a mi felfogásunk az, hogy meg kell oldania. Mandátumot kapott reá a nemzetől, paktumot kötött a királylyal, a kormány vállalta a feladatok teljesítését, a parlament hozzájárult, a királyi trónbeszéd enuncziálta a programpontokat. Visszavonulásnak tehát nincsen helye. Sem a kormánynak, sem a pártoknak nincs joguk féluton összepakolni és liquidálni, mielőtt azok a programpontok megoldva lennének. Becsapása volna ez a királynak és nemzetnek egyaránt.

Azt mondják, egységes, összetartó párt kell a választói törvény megalkotására. Ez merő frázis. Szerintünk sokkal jobb, ha az a választói törvény a jelenlegi uralkodó pártok torturáján szűrődik le, ha több párt hányja-veti meg a kérdést, mintha egyetlen egy fej gondolkozik, tudniillik a kormányé, az egységes párt pedig vakon hódol a paranasszó előtt és szavaz derűreborura, tücsköi-bogarat, mint a kárkaesapás.

Évtizedeken keresztül volt alkalmunk látni egységes pártot. Látuk és megundorodtunk tőle. Rémséges volt a hatalma, még rémségebbek az erőszak jegyében fogantatott kedvtelése. Békókba verte a nemzetet, melyből szabadulni is alig-alig volt reménysége. Elemen-táris erő kitörésére volt szükség, hogy azt a végtelen hatalmu pártot, amely nyakára ült, leseperhesse a szereplés szinteréről. Köszönjük szépen a nemzet nevében, de ilyen egységes pártból nem kérünk.

Sokkal szivesebben türjük és nézzük a koalícióban levő zsurlódásokat, mert ezek a zsurlódások végeredményökben a nemzetnek használnak. Ezek a zsurlódások tisztítják meg a salaktól a szőnyegen forgó kérdéseket, ezek állítanak tilalomfát az egyes pártok elé, nehogy olyan területre tévedjenek, ami nemzeti jól felfogott szempontból sem nem tanácsos, sem nem kívánatos. És micsoda megnyugtató dolog rejlik abban a nemzet egyetemére, hogy a mostani helyzet épen megfordítottja annak, amelytől a szabadelvű uralom alatt félt is, irtóztott is, esömört is kapott. Melynek védő

A fájdalmas anya mécsese.

Írta: **Bodnár Gáspár.**

— Kezét esókolom nagysága, szólott egy fiatal, egyszerű és mégis ünneplő ruhába öltözött fiatal nő.

Solymossyné öngagsága észre sem vette, hogy a piaci vásárlás után a nagy templomhoz érkezvén . . . Anna szólítja meg és üdvözli őt.

Anna, egykori hü szolgálója és mindene. Ott nőti fel ugyanis Anna a Solymossy családban. Alig nőtt ki a gyermekruhából, mikor odakerült. És ott fejlődött szép, derék hajadonná, valamint onnan vitte feleségül Annát egy törekvő fiatal iparos, aki ma a város legelső és legmódosabb mesterembere.

— Milyen esinosan és mégis egyszerűen vagy felöltözve Anna. Talán ünnepek van?

— Igen, nagysága. Ma fájdalmas pén-tek van. A fájdalmas anya ünnepe. A tem-

plomba sietek. Hyeikor, e nap szokta mgýónni, mióta asszony vagyok.

Solymossyné öngagsága egyszerre össze-rezzent. Mintha valami villámszikra futott volna végig idegein. Egy emlékezet, mely régen el van temetve lelkében. S melynek sugara egyszerre tört elé, hogy bevilágítson egy kis darab multba.

Megragadja az Anna kezét és hullámozó lelkének egész érdeklődésével kérdezi . . .

— Meg van még a képed?

— A fájdalmas anya képe?

— Meg bizony. És a kis méceses ég minden pénteken és szombaton a kép előtt.

Anna oly boldogsággal, annyi közvetlenséggel, oly emlékezéssel dicselkedett el ezzel, hogy ugyszólván lelke rezgett szavaiban. Szemeit rávetette egykori urnőjének zehalványodott arcúra és megilletődéssel vette észre, hogy annak szeméből köny szökik.

Pedig ezt ritkán láthatta valaki. Ő sem

látta csak nagyon ritkán. Vannak nők, akik mindig készen vannak a sirásra. Solymossyné nem szokott sirni. Az ő lelkében férfias erő-ség lakott, az ő szíve nem volt viaszkból. Inkább kő volt az. De nemes kő, nemes acél.

És most mégis köny szökött szemében . . .

Anna otthagya az urnőt. Sietett a mi-sére. Már talán meg is kezdődött . . .

* * *

Solymossyné meg ott maradt egy helyben. Mintha gyökeret vertek volna lábai. Agyában képzetek hullámoztak. Szíve hevesebben dobogott . . .

— Édes jó Istenem — így gondolko-zott — milyen boldog ez az asszony. Eljön Isten házába. És oda térdel a gyóntató székhez. És kipanaszolja, kisírja magát. Meg-könnyebbül, megtisztul a lelke s mintha újra születnék . . . visszatér boldog családjába és boldogít, hogy ő maga is boldog legyen.

— Két szentkép diszes aranyozott kerettel ingyen, ki 25 forinton felül bevásárol —

Krámer Jeremiás butorkereskedésében **Szatmár** a színházzal szemben.

Helyben készült legjobb minőségű ebédlő és hálószoba berendezések olesón kaphatók.

Lelekészek és tanítók részére 10% árkedvezményt nyujtok.

szárnyai alatt kizsebelték és kerékbe törték.

Akkor a kormány parancsolt, ma a pártok zsurlódásaiból ő hámozza ki, mi is üdvös bát tulajdonképpen a nemzetre. A pártok irányítják őt és nem megfordítva. Ez az egészséges alkotmányos élet. Nem a nemzet van a kormányért, hanem a kormányok a nemzetért.

Fel kell tehát hagyni azzal a nagyhangu lármával, hiszen a nemzet a koalíció eddigi működésével meg van elégedve. Ez alatt a pár év alatt sokkal több jót tett, mint amennyi veszedelmet az egységes párt évtizedeken keresztül zudított a nemzet nyakába. Pedig az ugyancsak kitett magáért ebben az irányban.

Joggal elvárjuk, hogy becsülettel állja meg a koalíció a helyét és teljesítse a magára vállalt kötelességeket. Még hátra van a katolikus autonómia és a választói jog reformja. Azután letehet megbízatását a nemzet kezébe. És büszkén, felemelt fővel teheti le, mint aki jól megvívta a harcot és eleget tett úgy a nemzet, mint a koronás fő várakozásának.

A klikk uralmat perhorreskáljuk, a sötétben bujkálásnak nem vagyunk barátai. Tegyenek le róla, akik ebben sántikálnak, különben a nemzet lesz kénytelen hátukon megsuhogtatni a korbácsot.

Nem lesz háboru. Az a nagy fordulat, melyet a magyar-osztrák-szerb ügyben esütörtökre vártak, nem következett be, de helyette egy olyan váratlan esemény adta elő magát, amelyre senkisé számított és amely-

nek a békés kibontakozás lehetőségére nézve igen nagy jelentősége van. A szerb háboruspárt feje: *György trónörökös lemondott trónöröklési jogáról és késznek nyilatkozott Szerbiát azonnal elhagyni.* Sőt már el is hagyta Szerbiát, titkon — szökve.

A külpolitikai alakulásban ennek az eseménynek befolyása már is érezhető. Nem György trónörökös személyéről van itt szó, hanem arról, hogy benne a szerb háboruspárt fejét vesztette és ezzel együtt maga alól azt a talajt, amelynek a jövődő szerb király egyénisége adott némi biztos alapot. György trónörökös lemondásával ismét a békepárt kezdi magához ragadni az uralmat és így a béke reménye erősödött.

A Szerbiából jövő hírek szerint a trónörökösnek le kellett mondania, mert gyilkosságba keveredett; már pedig gyilkost Szerbia nem tűr a trónján (?) *György trónörökös Kolakovic nevű inasát halálra rugdosta, meggyilkolta.* Ezzel vádolják maguk a szerbek is trónörökösöket! Hát ilyen okból csakugyan érthető, hogy György urfi ellen a józanabb szerb közvélemény fellázadt, amiből a jeles királyfi kénytelen volt levonni a konzekvenciát.

György trónörökös bukásának igazi okát inkább a Szentpétervárott bekövetkezett nagy fordulatnak lehet tulajdonítani. Oroszország beadta a derekát és csatlakozott a hatalmak békeakatiójához.

A háboru tehát aligha lesz meg. Györgye bieszkája beletörtött a diplomaták fájába. Jobb nekünk is, azoknak is.

A hatalmak megegyeztek. Vasárnap délben jelent meg külügyminiszterünknek az az angol nagykövet és jelentette, hogy az angol kormány elfogadta az Ausztria-Magyarország által javasolt szöveget a Belgrádban teendő lépések tekintetében. Ezzel a nagyhatalmak közt a megegyezés teljesen létrejött. Most már Oroszország is benne van a kon-

szertben, a háboru veszélye tehát teljesen elhárítottnak tekintendő. Oroszországot eddigi kétszínű politikájának megváltoztatására Németország ugyyszólván rászorította. Udvarián bár, de határozottan felszólította, hogy kétértelmű magatartását adja fel. Ha Oroszország nem szorítaná engedékenységre Szerbiát, ezt Ausztria-Magyarország ellenséges aktusnak tekintené és megtenné intézkedéseit. Németország, mint Ausztria-Magyarország szövetségese kész Oroszország vonakodásából a konzekvenciákat azonnal levonni. Bizonyossá vált ebből a kijelentésből, hogy Németország az orosz határon azonnal mozgósítást rendelne el. A császár minisztertanácsot hívott össze, melyen elfogadták a német jegyzéket. Izvolszki pedig, az orosz külügyminiszter, aki ugyyszólván behajszolta Szerbiát az ellenségeskedésekbe, beadta lemondását. A császár a lemondást elfogadta. A békének tehát a két fő lázító áldozatául esett; az orosz külügyminiszter és György szerb trónörökös.

Az új szerb trónörökös. Péter szerb király proklamációja a néphez vasárnap d. u. jelent meg a hivatalos lapban. Kijelenti a király, hogy György trónörökös lemondását elfogadta és a trónörökös jogait és prerogatíváját, kapcsolatban az elsőszülött jogaival az országos alkotmánynak megfelelően ifjabb fiára, Sándor hercegre ruházta át, őt a trónörökösévé proklamálja.

A katonák hazabocsátása. Miatán a háboru veszedelme elmúlt, hadvezetőségünk rövid időn belül megkezdi a behívott tartalékosok elbocsátását. Nem fogják egyszerre visszahívni az összes csapatokat, mert az elbocsátás csak a rendes vasúti forgalom fenntartásával eszközölhető. Először azt a legénységet bocsátják el, melyet két évi rendes szolgálatának kitöltése után visszatartottak. Azután azok a póttartalékosok jönnek, kiket októberben 8 heti kiképzésre hívtak be, de

Aztán néhány lépéssel tovább haladt. A templomon túl befordult egy mellékutcába...

— Mikor nálam szolgált, akkor is boldog volt ő. Dalolva végezte munkáját. És, ha vihar keletkezett a házban... türt és mindig türt. Sokszor megkérdeztem, honnan veszi erejét... Mondotta, majd elárulom.

És megint tovább haladt. Gondolatait is füzte... tovább... tovább...

— Egyszer aztán nagy vihar keletkezett. Megtépette a mi kis fészünköt, családukat. Egyetlen fiacskámot temettük el. Mintha más, feldúlt élet vigyorgott volna felém. Meghültem férjem iránt. Közömbös lettem gyermekeimhez. A teritőn szerettem volna őket látni. Férjem rettenetes sokat szenvedett. Nem mutatta. De tudtam, hogy szenved. Az én életem is? Azt hittem, csak ágyba kell fektetni, hogy meghaljak. És ő hozzám jött, felém simult...

— Elárulom most — szólott félénken, honnan meritem én erőmet, türelmemet, mikor nagy szenvedésekben vergődik szívem.

És levitt kis szobájába. Ott függött a falon egy kép. A Mária képe. A fájdalmas anya képe. A hét tőrrel. Amint a szenvedő anya szívébe volt mártva.

Ő erősít, ő vigasztal, ő véd engem. Neki köszönök mindent. Legnagyobb kincsemet — ártatlanságomat is.

Önkéntelenül borultam, térdeltem mellé. A fájdalmas kép elé. Olyan régen nem sirtam. Nem tudtam sirni. Megfagyott a köny szivemben. Most sirtam. Sirtunk mind a ketten. És éreztem, hogy megkönnyebbültem. Hogy jobb vagyok. Hogy jobban a szívére tudok beszélni férjemnek. Ő is esudálkozott — változásomon.

— Hah! azóta évek multak. Elfeledtem én a képet. Nem sirtam azóta. Nem térdeltem előtte. Sose gondoltam rája.

— Most jut eszembe. Most értem, hogy szükségem van rá... De miér' is nem mentem be Annával a templomba? Miért; oh miért...?

Solymossyné öngyászata megfordult. Agyába egy gondolat szökik.

— Megyek most. Rögtön indulok.

A másik perczben már mintha valami titkos szellem sugta volna fülébe:

— Ebbe' a ránhába? Így, ahogyan a piacon, a kofák közt járkál. Mit mond — a világ?

Már, már *holnapra* halasztja. De szívet nem engedi jobb szelleme...

— Oh, az a fájdalmas anya is egyszerű ruhában járhatott. Az nem a ruhát nézi. A szívet főleg — a szenvedő, a fájdalommal teli szíveket. Az ő szíve meg — úgy teli van fájdalommal.

Pillanat és ő indul a templomba. Már ott van az ajtónál. De mikor nyitni akarja, mintha egy láthatatlan erő — visszalökné.

— Szűz Anyám — suttogja rémülten, hát nem engedsz be?

— Tessék, tessék, — szólott Anna, akivel egyszerre nyult az ajtó kilincséhez és emiatt nem nyílt az ajtó.

— Oh nagysága, milyen boldog vagyok, hogy itt látom.

Öngyászata némán borult Anna keblére — és megesőkolá őt.

* * *

A templomban már kevesen voltak. De az orgona még bugott.

Oh az az orgona, de Istenhez méltó alkotás is. Mert az orgonának lelke van. Imádságra tanít, mert ő maga is imádkozik. Tud sóhajtani, sirni, örülni és vigasztalni. Neki szárnyai vannak, amelyek felemelik a föld porában vergődő lelket és bűnbánatra kényszerítik.

CSAPÓ LAJOS ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ
SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberiák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőr kabátok
készítését elvállalom.

Mindenemű öltöny készítésénél a fősulyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért. Nagy raktár honi és angol szövetekben. Tisztelettel CSAPÓ LAJOS, szabómester.

annak megtörténte után visszatartották. Azután jönnek a többi póttartalékosok behívásuk sorrendje szerint.

Az egyházzablók. Nálunk is pedzeték már főleg a múlt héten a kongruajavaslat tárgyalása alkalmából a zsidók, szabadkőművesek és szociáldemokraták, hogy szekularizálni kell, vagyis az egyházat ki kell rabolnia az államnak. A zsidó lapok ugyan úgy írják ezt, hogy „a holt kéz” vagyonát meg kell szerezni a népnek, de ez csak hitvány hazugság, mert itt arról van szó, hogy néhány éhes ember ki akarná karmolni a katolikusok jogos birtokát, hogy azután az egészet zsidó kézre játsszák át és ők maguk jó üzleteket csináljanak mellette. Franciaországban is épen így tettek. A kulturharezos egyházzablókról azonban csakhamar kisült, hogy az egyház vagyonát nem a népnek foglalták el, hanem egymás között osztják szét. Most azonban kisült a turpisság. Az állam által kinevezett *likvidátorokról* bebizonyult a sikkasztás. Hja, persze ők azt gondolták, hogy lopott jószágoknak nincs gazdája s ha az állam rabol a katolikusoktól, miért ne raboljanak a hivatalnokok az államtól. A tanulság pedig az az egészségből, hogy ne ülünk föl a zsidó lapok egyházellenes lármázásainak. „A holt kéz” ellen csak „hosszu-ujju zsidó kezek” firkálnak.

A kongrua-javaslatot letárgyalták.

A képviselőház elfogadta a kongruáról szóló javaslatot általánosságban és részleteiben is sok jelentős módosítással. A néppártnak s főleg Csernoch és Molnár János képviselőknek nagy része van abban, hogy a javaslat közmegelegedést keltő módon oldatott meg. A felszólalók mindegyike kifogásolta azt, hogy a lelkészek fizetését nagyon csekély összegben állapították meg és sürgették, hogy a kérdés véglegesen minél előbb rendeztessék, miután azt végleges rendezésnek el nem fogadhatják. Apponyi Albert ezt meg is ígérte.

Ott térdel már Solyomossyné őnagysága — a fájdalmas kép előtt... Ahol szemléli, számlálja egyenkint a tört, amely a fájdalmas anyának szívét átjárja.

— Ó egy rongyos viskóban szülte meg gyermekét. És nem zúgolódott. Futnia kellett kis fiával és megnyugodott. Az anyai fájdalom égető kínját szenvedte... mikor 12 éves fiát kereste. És kétségbe nem esett. Látta fiának, az ártatlannak szenvedését. És erős volt. Ott állott a kereszt alatt, mikor szent fia ég és föld közt függött. Mikor a vére hullott, mikor a kezeit durva szegek szakgatták meg. És ott állott, rendíthetetlenül és össze nem rogyott.

— És én ily nyomorult, gyöngé, elégedetlen asszony vagyok. Aki habzó selyem párnák közt adtam életet fiamnak. Akinek kebléről egy pillanatra se szakadt le gyermeke. Aki, mikor beteggé lett az a gyermek — árólhattam. Aki verejtékes homlokát törölhettem, viraszthattam napokig mellette. Aki karjaimat tartam ki, hogy ott esőkolhasson, ölelhessen és bucsuzhasson tőlem... én hálátlan asszony átkot szórtam az ég ellen és elfordultam az Istentől...

Irodalom. — Művészet. SZÍNHÁZ.

Mihályi Ernő vendégszereplése. A körülmények úgy alakultak, hogy Heves Béla színigazgató a még régen ígért Mihályi-féle fellépést csak a múlt héten válthatta be. Végre tehát a híres tenorista bemutatkozott a szatmári publikumnak is. Három estén vendégszerepelt a kiváló énekes és pedig esütörtökön este a „Czigánybáró”-ban, mint Boronkay, szombaton este a „Szép Heléna”-ban, mint Párizs és vasárnap este „Hoffman meséi”-ben, mint Hoffmann. Érdeklődés azonban bizony kevés mutatkozott a vendégművész fellépéte iránt; mindhárom estén gyér közönség hallgatta a kiváló művész énekeit. Őkát ennek abban keresendő, hogy „Az ember tragédiája” bizony a színházi közönség anyagi erejét nagyon is igénybe vette, de meg a husvéti ünnepek előtt lévén, most mindenki vonultabb életet él. Ha Mihályi vendégszereplését anyagi siker nem is koronázta, annál fényesebb erkölcsi sikerrel járt ez. A tüneményes szép hangu művészt nem alteralta a külső érdeklődés csekély volta, hatalmas, gyönyörű hangorganumát teljes erővel csillogtatva gyönyörködtette a kevés, de lelkes nézőt. Mihályi Ernőnek szépen esengő magas tenorja párosul kiváló színpadi alakjával, így Mihályiban összpontosul hang, alak, játék egyszerre, mely kiváló tulajdonságok öt igazi művésszé teszik. Különösen Boronkay szerepét énekelte a művész fenomenálisan. Ekkor lehetett látni, hogy a mi énekesünk mennyire eltörpülnek az igazi énekművész mellett. *Tibor Lóri* asszony, *Balla Mariska* azonban igyekezett nagy buzgalommal a vendégművész méltó partnerei lenni sok helyen sikerrel is. A többi színész különösen *Herezeg*, *Somogyi* és *Sipos* szombaton este váltak ki elmés jóízű szípkarikaikkal, melyeket ügyesen állítottak be a darab menetébe.

Igy szedte szét lelkét. Mintha szive szövegből lenne és azt bontaná szálokra.

Néma esend volt már a templomban. Az orgona is elhallgatott, a templom is egészen üres volt.

Csak egy ősz pap ült a gyóntató székben. Solyomossyné őnagysága körülnézett. Aztán fel akart állani — de nem birt. Ugy érezte, mintha az a nagy teher, melyet szívében hordozott... egyszerre egész oda szegezte volna.

Kétségbeesve nézett a fájdalmas anya képére. Ez a kép úgy mosolygott. Az az arc olyan szelid, olyan kegyes volt. Azok az ajkak, mintha megmozdultak volna és egészen hallható hangon beszélőnének.

— Ime a te anyád!

— Ne hidd, hogy senkid sines e világon. Én a te anyád vagyok. Hol keresed az élet boldogságát? szíved megnyugvását? A könyvekben? A könyv — nem élet. A gazdagságban? A gazdagság — nem boldogság? A fényben, pompában? A fény és pompa nagy árnyékot vet. Barátnőidben? A hizelgés — nem barátság. Tisztid, könnyítsd meg lelkedet — menj aztán és élj — a tieidnek.

Erdőssi Károly vendégszereplése. Egy másik vendégszereplés is volt a múlt héten „Az ember tragédiája” keddi és szerdai előadásán, ugyanis Erdőssi Károly a vidék egyik kiváló drámai színésze játszotta el Peterdi szerepét, Luczfert. Erdőssi Károly a szerepben kiváló alakítást nyújtott. A valóban nagy, nehéz, sok tudást igénylő szerepet jól alakította meg s úgy látszik, hogy Erdőssi, mint társalgási és drámai színész megfelel a kívánalmaknak, ha szerződtetés végett szerepelt, szerződtetése csak előnyére lenne a színművészetnek. *Sándor Julia* Évája ez estén is hű s természetes volt s semmi kívánni valót nem hagyott fenn.

Színházi heti műsor. Ma 31-én, szerdán: Kivándorló, színmű. II-szor. Páros.

1-én, esütörtökön: Páholy, bohózat. Páratlan.

2-án, pénteken: Boccaccio, operette. Zóna. Páros.

3-án, szombaton: Erdész leány, operette. Ujdonság. Páratlan.

4-én, vasárnap d. u.: Domi, az amerikai majom, komédia. Zóna.

4-én, vasárnap este: Erdészleány, operette. II-szor. Páros.

Képkiallítás. A városháza nagy tanácstermében több kiváló magyarfestőművész közöttük városunk jeles festői is, *Papp Aurél*, *Ocsvár Rezső* tanárok, *Litteczky Endre* lapszerkesztő képeiket állították ki. Amint az ember belép a kiállítás termébe megragadja mindjárt a figyelmét egy igen szép kép: *Mendlik* „Az utolsó nap-sugár” (2500 K) című tengeri kép. Nagyon szép, hű s művészi munka. *Vastagh György* „Czigányjósónő” (900 K) című képe eredeti szépsége is általános feltűnést keltett. *Kézdi-Kovács* „Vadkaesa” (210 K) képe szintén szép munka. *Tölgyessy* „Pipacsos rét” című festménye sem utolsó. *Neogrady* vadászkepei

Oh nő, értem a jókat és szenvedőket — megértik, átérzik az igazságot. Fogékonyak iránta. Ez a képességük teszi őket sokszor hőssökké, változtatja át egy pillanat alatt lelküket, egész valójukat. Mondjátok ti nagy okos tudósok, spiritisták, hogy ez suggestió. Csak mondjátok. Én hiszem, hogy kegyelem ez, több — esuda. A női szívnek esudája.

És egy elégedetlen, önmagával, férjével, családjával, az egész világgal meghasonlott nő, feleség, anya térdel ott a gyóntató szék zsámolyán...

Az ég és föld ölelkezik össze most. Amelyek számára szétszakadtak. Az anyai szív köti össze szálait családjával, férjével és gyermekeivel... ne háborgassátok.

... És a megkönyebbült, a megnyugodott szívbe újra visszatár a boldogság derüje. A férj csudát lát, naponkint mindig nagyobb csudát. Az ő felesége önfeláldozó, szelid, munkás, vidám asszony, amilyen nincs több e világon.

Hogy pedig ez a derü kialakni nem fog... biztosítéka az a kis örök mécs... mely éjjel-nappal ég a fájdalmas anya képe előtt.

UJ RUHA-ÜZLET!

KORAI ÁRMINNÉ

Augusztus 1-én nyílt meg Szatmáron, Deák-téren, (a Fehér-ház mellett)

kész férfi-, női- és gyermekruha-üzlete,

UJ RUHA-ÜZLET!

ahol a legolcsóbb árak mellett nagy választékban kaphatók tavaszi ruhák, férfi-öltönyök, felöltők, különféle gyermekruhák, valamint dús választékban a legelegánsabb női kabátzikkok.

igen kedvesek. A mieink közül feltűnő *Ósvár R.* „Szomolnoki völgy“ ezimű tájképe, nem különben *Papp Aurél* arcképei és *Litteczky Endre* rózsaképei. Van ezenkívül nagyon sok „Csendélet“, egyéb az életből merített tárgyú kép s kézimunkakiállítás, mely a látogató közönség körében általános meleg érdeklődést keltett.

HIREK.

Személyi hir. A püspök ur Ó Méltósága Budapestről szombaton visszaérkezett székhelyére.

Elhalt főrangú nő. Özv. nagykárolyi gróf *Károlyi* Viktorné, szül. orzi báró *Orczy* Irma esillagkeresztes és palotahögy életének 68-ik évében e hó 25-én Nizzában elhalt. A megboldogult hült tetemeit haza szállították és Kaplonyban, a gróf *Károlyi* nemzetség családí sírboltjában helyezték örök nyugalomra.

Uj pénzügyi tanácsosok. A pénzügyminiszter *Nagy Tamás*, *Hegedüs* Ferencz s *Nagy* Gergely nagykárolyi pénzügyi titkárokat állomás helyükön való meghagyás mellett pénzügyi tanácsosokká nevezte ki.

Egy igazgató jubileuma. Az ungvári főgimnázium tanári kara lelkes ünnepeltetésben fogja részesíteni *Románecz* Mihályt, az intézet igazgatóját abból az alkalomból, hogy a f. tanév végén tölti be sikeres tanári működésének 30-ik évét. Az ünnepség május 16-án lesz.

Hymen. *Létz* Lajos tiszabogdányi erdőgondnok, kir. erdőmérnök jegyet váltott *Szölösy* Balázs m.-szigeti rendőrkapitány leányával, *Katieza* kisasszonnyal. — *Bacsó* Gyula bilkei állami tanító jegyet váltott *Radics* Mihály beregszászi tanító leányával, *Margitkával*. — *Hirze* Lajos nagykárolyi járásbírói díj-nok a napokban eljegyezte *Nagy* Mariskát, *Nagy* János birtokos leányát. — *Torzs* Ferencz vasúti fékező eljegyezte özv. *Vásárhelyi* Mihályné leányát *Anikát* Nagykarolyban.

Uj főerdőtanácsos. A király és földmivelésügyi miniszter előterjesztésére az állami kezelésbe vett községi s a többi erdők szolgálati ágazatánál alkalmazott tisztviselők létszámába *Cornides* György ungvári erdőtanácsost főerdőtanácsossá kinevezte. Negyven évi hasznos munkálkodás nyert jutalmat ebben a kinevezésben.

Áthelyezések a bíróságnál. *Marczelly* Béla técsői kir. járásbíró Máramarosszigetre, *Vásárhelyi* Imre máramarosszigeti törvényszéki jegyzőt a felsővisői járásbíróshoz helyeztette át.

Kinevezések a pénzügynél. A m. kir. pénzügyminiszterium *Kirner* János nagykárolyi I. oszt. kir. adóhivatali pénztárnokot a VII. fizetési osztályba sorozott pénztárnokká, *Szűcs* Károly nagybányai és *Dellinger* István fehérgyarmati II. oszt. kir. adóhivatali pénztárnokokat a VIII. fizetési osztályba sorozott I. oszt. pénztárnokokká, *Klinger* Ferencz mátyásfalvai, *Bomersbach* Péter nagybányai, *Teleki* Vilmos nagysomkúti és *Stin* Dániel fehérgyarmati II. oszt. kir. adóhivatali ellenőrököt a IX. fizetési osztályba sorozott I. oszt. ellenőrökké, *Papp* Emil nagykárolyi kir. adóhivatali segédet a IX. osztályba sorozott adóhiva-

tali segéddé s végre *Szűcs* Ferencz, *Spiesz* György, *Malahovszky* Imre nagybányai adótisztokat, *Berei* Károly, *Borbély Szekely* Zoltán, *Kolozsváry* Lajos és *Moldován* Antal szatmárnémeti adótisztokat s *Rencz* Antal nagykárolyi adótisztot a X. fizetési osztályba sorozott adóhivatali segédekké kinevezte jelenlegi állomáshelyükön való meghagyással.

Egy festőművész halála. *Zahoray* János állami főgymn. nyugalmazott tanár és festőművész Beregszászban folyó hó 23-án 74 éves korában meghalt. A vidéken általánosan ismert jó nevű arcképfestő volt *Zahoray*, éveken át a tavaszi és őszi tárlatban a fővárosban is szerepelt képeivel, melyekkel többször általános díszítetést szerzett, mint legutóbb is, mikor a saját magát ábrázoló képéért a szigorubb kritikusok is hízegő elismeréssel adóztak neki. Csaknem 30 éven át tanárkodott Munkácsen, a hol állandóan festészeti hajlamának is élt, a szomszédos vármegyékben Szabolcs, Bereg, Ugoesamegyék székházaiban sok arckép van, a király Ó felsége, Erzsébet királyné, Kossuth, Rákóczy, Deák, főispánok, alispánok képei kerültek ki ecsetje alól, azonkívül egyes magánháznál is sok kép van, Ugoesa vármegye székházában Horváth, Br. Perényi Zsigmond, ifj. Lónyay Sándor főispánok és Verbőczynek képei vannak tőle; de bár fiatalon került vidékre a fővárosból, hol helyettes tanári éveit töltötte, onnan is állandóan nagyszámmal keresték fel megrendelői. Utóbbi időben a szatmári püspökök képeit festette a püspöki palota díszterme számára néhai Meszlényi püspök rendelkezése és a halmi róm. kath. templom oltárképét szent Józsefet. Néhány éve Beregszászba tette át lakását Kiss István telekkönyvvezetőhöz vejéhez, de új otthonában is állandóan dolgozott és nagy és sok képekkel telerakott műtermében sokan keresték fel megrendelésekkel. Rendkívül jószívű, szelid, előzékeny és sima modoru ember volt *Zahoray*, akit mindenki első találkozással is csak szeretni és becsülni tudott. Arcképeiben nagyon hűen tudta az egyéniséget, lelket, természetet s arcz legsajátosabb vonásainak apró nüanczeit is vászonra tenni s megörökíteni, igazi elevenség, élet, lélek ül arcképein minden modorosság nélkül, azért volt széles körben a nagy közönség előtt előnyösen ismert és keresett festő. Ezelőtt mintegy 9 hónappal kezdett betegeskedni, a betegségek legrémesebbje a rákbetegség támadta meg és gyöngítette meg az idealisan gondolkozó s szép lelkű embert. E hó 23-án végelgyengülésben kiszenvedett. Emlékét nagyszámu tisztelői s jó barátai szeretettel fogják megőrizni. Temetése szerdán délután 3 órakor volt a róm. kath. szertartás szerint. Dr. *Zahoray* Pál nagyszőlősi plébános az elhunytban nagybátyját gyászolja.

Kitüntetett tanító. A püspök ur Ó Méltósága *Hampel* János tb. kanonok alapítványának kamatait, melyek 101 K 37 fillért tettek ki, *Szvitelszky* Emil nagybereznai tanítónak utalványozta ki, mint aki a magyar nyelv tanításában kiváló buzgalmat fejtett ki. Ugyanezen érdeménél fogva *Szvitelszkyt* az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesület könyvjutalomban részesítette.

Tanítónői kinevezés. A vallás és közoktatási miniszter *Hozás* Mária okl. tanítónőt, *Hozás* János volt szatmári főgimn. gk. hitoktató leányát a telesi állami elemi népiskolához rendes tanítónőnek nevezte ki.

Gyászhir. *Kölesey* Ignáczné szül. egri *Egry* Zsófia életének 81 évében vasárnap reggel városunkba elhunyt. A megboldogult matróna halálát kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja. Temetése tegnapelőtt ment végbe nagy részvét mellett. — *Némethy* József áll. el. iskola szolga folyó hó 26-án 54 éves korában tüdővészben elhunyt. Temetése vasárnap délután volt.

A női Mária-Congregatio ünnepe. A Szatmárnémeti női Mária-Congregatio márczius hó 25-én gyümölesoltó boldogasszony napján lélekemelő ünnepet rendezett a zárda nagytermében. A szépen összeállított műsor Liszt. Ave Mariájával kezdődött, a melyet kitűnő zenei tudással és bámulatos könyved játékmodorral *Novik* Róza képezdésznő adott elő. Utána *Darai* Rózsika szavalta Rosty „Gyümölesoltó Boldogasszony“-át, mely átérzéssel és remek hangsúlyozással. Majd, *Bernadin*-nek „A Lourdesi pástorlányka“ című öt felvonásos színművét adták elő a zárda bennlakó növendékei. A szerző mély vallásossággal és hívői áhitattal írt darabjának méltó tolmácsai voltak a szereplők. A szép díszletek és a remekül sikerült előképek, a rendezők ügyességéről és példás buzgóságáról tesznek tanúságot. A felvonások közben zongora számok és karénekek szórakoztatták az előkelő közönséget, a mely zsufolásig megtöltötte a hatalmas termet s miadvégig fokozódó érdeklődéssel és áhitatos meghatottsággal kísérte a szereplők jűtékát. A klérus képviselőiben: dr. *Kádár* Ambrus praelátus kanonok, *Hehelein* Károly praelátus kanonok, *Pemp* Antal praelátus kanonok, a zárda superiorja, dr. *Lessenyey* Ferencz apostoli főjegyző, praelátus kanonok, *Ratkovszki* Pál tb. kanonok, kir. kath. főgimn. igazgató, *Hámon* Róbert pápai kamarás püspöki titkár stb. jelentek meg.

Oltáregyesületi alakuló gyűlés. A Szatmár egyházmegyei Oltáregyesület, a mely az egész egyházmegyében szervezni akarja a fiók egyesületeket és segíteni az egyházmegye szegény templonait, márcz. 28-án nagy lelkesedés közt ideiglenesen megalakult. Az eddig jelentkezett tagok közül mintegy 130 jelent meg a Czeecil egyesület nagytermében, a hol az összehívó *Varjas* Endre még egyszer ismételvén az oltáregyesület kettős célját, bejelentette a tagoknak, hogy az egyesület elnökségére *Vécsey* Eszter bárónőt kérte fel, a ki a fölkérést elfogadta. A hölgyek kitörő lelkesedéssel fogadták az örömhírt, hogy a nagy buzgóságu, Krisztus szellemétől vezetett, lelkes bárónő az egyesület élére áll; mert így biztosítva látják, hogy az egyházmegyei oltáregyesület messze kiható céljait nagy eredményel fogja megvalósítani. Majd megválasztotta az alakuló gyűlés I. alelnöknőnek: *Jékey* Károlynét, II. alelnöknőnek: dr. *Göbl* Alajosnét, munkadélutánok vezetőjéül: özv. *Merzánét*, pénztárosnak: *Steiger* Józsefnét, ellenőrnek: *Radlinszky* Józsefnét, a választmány tagjai lettek: *Andrée* Károlyné, *Bodnár*

Fogorvosi műtermem

széki palotával szemben).

Kiváló tisztelettel

és lakásom a *Lévay*-palota emeletén, *Hám* János-utca 12-ik szám alatt van (a kir. törvényszéki palotával szemben). **BAKCSY**, fogorvos.

Györgyné, özv. Csécsy Ferenczné, özv. Hérmán Mihályné, Kertészffy Gáborné, Kis Pálné, Komka Alajosné, Láposyné, Lechner Emma, dr. Lehoczky Jánosné, Marosán Lászlóné, Mensáros Zoltánné, Morvay Jánosné, Pap Jánosné, Páskáj Veronka, özv. Rupperecht Józsefné, Tomborj Virgílné, dr. Timárné, özv. Tóth Józsefné, dr. Török Istvánné, Varju Sándorné, dr. Wallon Gyuláné. — A gyűlés nagy örömmel vette tudomásul, hogy Varju Sándorné egy himzett miseruhát ajánlott föl az egyesületnek, egy névtelen 40 koronát adományozott. Nagy elismerését és köszönetét fejezte ki a gyűlés azon buzgó hölgyeknek is, a kik a már három kedden magtartott munkadelutánon megkezdték az egyesület fontos működését, az egyházi ruhák készítését. A d. u. 1/25 órakor kezdődött gyűlés lelkes, buzgó hangulatban 6 óra-
kor ért véget.

Gyermeknap. Az Országos Gyermekvédő Liga az idén is megtartja a szokásos gyermeknapot, mely eddig is igen szép hasznot hajtott magasztos céljának elérésére. A Liga április 1. és 2-ikára tervezi a gyermeknapot. A piacon hölgyek fognak gyűjteni. Dél előtt a katonazenekar, délután cigányzene hangjai mellett. A kereskedők nagy része napi keresményének 10 százalékát adja a nemes célra.

Műkedvelői előadás. A nagykarolyi Kölesei-egyesület április 1-én (csütörtök este) fél 8 órakor a városi színházban a József főherceg szanatórium javára jótékonycélú műkedvelői előadást rendez. Színpad kerül „A Dolovai nábob leánya”. Színmű 5 felvonásban. Irta: Herczeg F. Szereplők: Jób Vilma Janitzky Irma, Domaházy Jenser Mihályné, Szentirmay huszárszázados Tramba Márton, Szentirmayné Papp Béláné, Tarján főhadnagy Erdőssy Vilmos, Loránt hadnagy Hornyák Sándor, Bilitzki-Maróth here. hadapród Szabó István, Merlin Bárd Szabó József, Orvos Bodor Kornél, Szobaleány Hetey Józsa, Tiszti szolga Kölesey Béla. Történik a 3-ik felvonás Tarján lakásán, a többi a Jób-kastély kertjében. Az első második és ötödik felvonások között csak 5 perc szünet lesz. Belépődíj: Alsó páholy tagoknak 10 K, nem tagoknak 12 K. Felsőpáholy tagoknak 8 K, nem tagoknak 10 K. Földszinti ülőhely tagoknak 2 K, nem tagoknak 3 K. Erkély I. sor tagoknak 1 K 20 f. nem tagoknak 1 K 40 f. Erkély II. sor tagoknak 1 K, nem tagoknak 1 K 20 fil. Karzatou a rendes színházi helyárak. Jegyek előre válthatók Klaeskö István, irod. szakoszt. elnökénél. Előadás után a Magyar Király kávéházban társas összejövetel.

Növendékhangverseny. A Szatmár-németi Dal- és Zeneegyesület zeneiskolája 1909. évi április 3-án, délután 4 órakor a városháza nagy tanácstermében növendékhangversenyt rendez. Műsor: 1. Gözhajón. Svéd ének, Lindbladtól. Előadja az intézet vegyes énekkara. 2. Capriccio. Edur. Mendelssohn. Zongorán előadja: Friedmann Sarolta, V. o. növ. 3. a) Bereuse. Godard B. — b) Mazurka. Hubay, Hegedűn előadja: Herman Ella, V. o. növ. 4. Rondo brillante. Es dur, Weber K. M. Zongorán előadja: Einhorn Irén, V. o. növ. 5. a) Tavasz. Hildaeh. — b) Cherubin dala. Mozart. Énekli: Kovács Etelka, I. o. növ. 6. Abránd. Fis moll. Men-

delssohn. Zongorán előadja: Baranyi János, V. o. növ. 7. Hegedűverseny. Beethoven-tól. I. tétel, Vieuxtemps. cadenzájával. Előadja: Benkő Alice, II. kiműv. o. növ. 8. Scherzo-Valse. Bodó A. Zongorán előadja: Reiter Irma, VI. o. növ. 9. A tündékirály és a hold. Ballada. Vegyeskarra alkalmazta Beliczay Gy. Előadja az intézet vegyes énekkara. Tanárok: a zongora-tanszakon: Benkő Miksa, a hegedű-tanszakon: Fűredi Sándor, a magánének-tanszakon: özv. Jónás Béláné, a karének-tanszakon: Kövér Dezső.

A szatmári ügyvédi kamara. Nyilván Miklós ügyvédet Nagysomkut székhelylyel, dr. Németh József ügyvédet Mátészalka székhelylyel az ügyvédek által vezetett lajstromba bejegyezte, Verzár József krasznabélteki ügyvédet pedig elhalálozás okából törölte a kamaránál vezetett ügyvédek névjegyzékéből és gondnokká dr. Láng Gusztáv erdődi ügyvédet rendelte ki.

Uj távirtdahivatalok a vármegyében. Erdőd nagyközség elöljárósága azon kérelmet terjesztette a közigazgatási bizottság elé, miszerint a nagyváradi postai igazgatóság távirtdahivatal létesítése iránt keressék meg. Ezt a kérelmet a bizottság teljesítette is, aminek kapcsán megemlítjük még azt is, hogy a vármegye vezetősége és a nagyváradi posta és távirtda igazgatóság között tárgyalások indultak meg az iránt, hogy Avasfelsőfalu, Avasujváros és Bikszád községek is kapjanak távirtda hivatalt. Erre bizony eget szükség van ott abban a bünbarlangban. Az előjelek után ítélve, remény lehet arra, hogy az Avas még a nyár folyamán legalább két távirtda állomást kap.

Hozzájárulás a „Tanítók Háza”-hoz. Ugy látszik Szatmár vármegyéből egyetlen tanító vagy tanítónő sem akar elmaradni attól, hogy szerény anyagi erejéhez mérten hozzájáruljon a városunkban felépítendő tanítói internátushoz. Legújabbán a következők járultak a konviktus felépítéséhez ajánlataikkal: Ambrus Mózes Kővárhosszúfalu 20, Albu László Felsőferenczely 20, Ács Elek Pettyén 20, Bozga Miklós Kővárálja 20, Beniczky Gizella Szamosdob 20, Bartha Lajos Nagydobos 20, Bertók Béla Mátészalka 20, Beeski Bertalan Mátészalka 20, Belu Elek Szamoslukaesi 20, Czili György Fény 20, Faur Tivadar Kőváremete 20, Fetser György Alsóhomoród 20, Flontás Péter Szamosberenceze 30, Fischer Pál Nagymajtény 20, Flórián Gábor Tökésbánya 20, Gál Lujza Kővárhosszúfalu 20, Getie Miklós Tartolez 20, Goeczán János Szamosujfalu 20, Gaál Lajos Panyola 20, Gere István Szamosbecs 20, Józsa Gábor Avasujváros 20, Hajdu Sándor Nagyar 20, Holeczinger István Nagykaroly 20, Heil Gyula Láposbánya 20, Irinyiné H. Czeecilia Szinórváralja 20, Kines József Apa 20, Kovács Gábor Sárosmagyarberkesz 20, Kurtz Erzsébet Nagykaroly 20, Karabélyos András Csenger 20, Kánya Béla Tiszacséese 20, Kerekes Antal Dióshalom 20, Kimpán Gábor Feketefalu 20, Kocsár Imre Szamoskóród 20, Kardos György Szamosdob 20, Kölesey Rudolf Nagyszokond 20, Lovas Erzsébet Érendréd 20, Lázár Jolán Nagysikarló 20, Lukács Árpád Fülöpös 20, Lefkovits Jolán Nagykaroly 20, Magdás Anániás Béltekhodos 20 koronával járultak a felépítendő tanítói internátushoz.

Oltáregyesületi lelki gyakorlatok.

A Szatmár egyházmegyei Oltáregyesület husvéti szentgyakorlatait április 3., 4. és 5-én délután mindhárom napon pontban 2 és 1/4 órakor kezdve. — Varjas Endre tarja meg a zárda nagytermében, a melyre a tagokon kívül a katolikus hölgyeket szívesen látja és meghívja az Oltáregyesület.

Tanítógyűlés. A beregmegeyi róm. kath. esperesi tanítói kör f. évi márczius 23-án Beregszászban tartotta tavaszi gyűlését Plank Antal elnökle alatt. Reggel 9 órakor szentmisét hallgattak a tagok, előzőleg a ker. papság és tanítói kar husvéti szent gyónását végezte el. Gyakorlati tanítást tartott a IV. osztályban a törzszám ismertetéséről Jakner Endre beregszászi tanító. A tanításról eszmecsere folyt, Ezt a pályamunkák felolvasása követte. A főt. egyhm. hatóság részéről kitűzött három pedagógiai tétel közül két tétel választása. Pénztári jelentés és tagsági díjak befizetése a kör tagoktól. Elnök indítványt tett az Országos Madárvédő Ifjusági Liga szervezése tárgyában. Megvitatták az Országos Kath. Tanügyi Tanács által a „Népnevelő” f. évi 11 számában közölt tételeket és a köbökutaiak által tett indítványt. Végül tárgyaltak a pécs-egyházmegyei róm. kath. tanítóegyesületnek a „Népnevelő” c. kath. tanügyi lap terjedelmének növelése, illetőleg fokozása érdekében a főt. egyházmegyei főtanfelügyelő útján a tanítói körökhöz intézett indítványa fölött.

Államsegély. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter Beregvármegye főispánjának előterjesztésére a községi közlegelőterületek után fenálló kölesöntartozás terheinek enyhítése céljából, egyszersmindenkorra szóló államsegélykép Nagyluceska községnek 35.000, Ujdávidháza községnek 10.000 és Várkulesa községnek 20.000, összesen tehát hatvanötezer koronát engedélyezett.

Egyetemi hallgatók otthona. Régóta gondolkodik az egyetemi hallgatók Mária-kongregációja, hogyan lehetne a fővárosba került keresztény, jónevelésű, erkölcsös ifjaknak egy egységes otthonba való csoportosításával a továbbneveléséről, az utbaigazításáról, keresztényi neveléséről gondoskodnia. Hogyan lehetne „megmenteni” őket a józan élet számára, hogy lehetne megtartani őket a társadalomnak, az egyháznak igazi hasznára. Mert tény, sokkal kevesebb azoknak az ifjaknak a száma, akik kiszabadulva a szülők gondos kezeiből a magukkal hozott erénytől és erélytől támogatva nem esnek martalékká a nagyváros esábitó hívogatásának, mint azoké, akik gyengeségük bilincseibe verve alétan esnek össze az első hamis, esábitó szóra s mikor felébrednek, már lelki betegek. Dicséretes, üdvös, hatalmas munkába fogott a budapesti Urak Mária-kongregációja, midőn elhatározta, hogy kongregációi otthont épít, ahol az egyetemi és főiskolai ifjak is állandó otthont lennek, amelynek létrehozása tisztán a keresztény társadalom nemes jószívűségétől függ. Nemes a szándék, erős az akarat, — de az anyagi támogatás még hátra van. — Az Urak Mária kongregációja ebből a nemes célból nyereségmentes sorsjátékot rendez; a főnyeresemény tízezer korona értékű. Egy sorsjegy ára 1 korona. Szeretettel fordulunk a keresztény magyar társadalomhoz, támogassa

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányú lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és csizmák is készülnek.

Vuja János

-hoz, SZATMÁR, Deák-tér, (Keresztes András-féle ház, aki dusan felszerelt **cipő-raktárában** csakis **valódi finom bőrből**, a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és csizmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből **minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölté**, és akinek áru **csinosság dolgában is párját ritkítja**.

jóakarátával, nemes adakozásával hatalmas, gyönyörű tervünket. Csekélyke kis összegről van csak szó, amelyet bárki áldozhat e nemes célra; hisz csak egy nap vonjuk meg magunktól a szórakozást s már is megvan a csekély adomány. Nemes a cél, lelkesítő a gondolat, felemelő az eszme. dicséretes a jóakarát, szilárd a reményünk, a keresztény társadalom sietni fog áldozni a nemeslelkűség díszes oltárán.

Meghívó. Miután a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület által 1908—9. év telén rendezett kosárfonó háziipar tanfolyamok befejezést nyertek, a tanulók által készített tárgyakat április hó 2., 3. és 4. éj Apa községben (az egyik kosárfonó tanfolyam helyén) az állami iskola tantermében kiállítjuk. A midőn ezt a gazdaközönség és az érdeklődők tudomására hozzuk, egyszersmind a kiállítás megtekintésére tisztelettel meghívjuk. Ki lesz állítva mintegy 800 darab mezőgazdasági, gyümölcs szállító, háztartási kosár és különféle dísz tárgy. Megnyitás április hó 2-án délelőtt 10 órakor. A kiállítás nyitva: 2-án délelőtt 10 órától délután 5 óráig, 3-án és 4-én reggel 8 órától délután 5 óráig. Szatmár, 1909. márczius 26. — Az elnökség.

Elkapta a hajtószíj. Rusz Mihály lakatos segéd a veresvizi zuzónál egy rossz lánál állva olajozta a gépet. A láda közben összeroppant s Rusz ráesett a hajtószíjra, mely a kőfalhoz vágta, hogy a szegény ember eszméletlenül terült el. Többet nem is tért magához; mire a kórházba vitték meghalt.

Rablás az országuton. A napokban Papp Endre láposhidegkuti gkath. lelkész kocsisát 2 lóval Szatmárra küldte. Éjjel lévén, a batizvasvári állomás előtt két egyén megtámadta, majd letéperték és ütlegelték. A rablók tartva azonban attól, hogy a kocsis kiállításaira valaki jönni talál, a vérbehagyott embert otthagyták s a lovakkal az éj sötétében megugrottak. A kocsis gazdája értesülve az esetről, másnap Nagybányára sietett és jelentést tett az esetről a csendőrségnek, akik a vizsgálatot azonnal megindították s pár nap múlva a rablókat Simonovits József és Zelinovics Nóta galicziai csavargók személyében letartóztatták.

Alapítványi helyek a honvéd-katonai iskolában. A honvédelmi miniszter a soproni honvéd főreáliskola első évfolyamára 20 államköltséges helyre, 22 alapítványos és 8 részben féldíjmentes, részben fizetési helyre, a budapesti honvéd Ludovika Akadémia első évfolyamára pedig 5 államköltséges, 31 alapítványos és 15 részben féldíjmentes, részben fizetési helyre pályázatot hirdet.

A jegyzők, mint képviselők. A békésvármegyei községi jegyzők egyesülete érdekes mozgalmat indított. Nem kevesebbet akar elérni az egyesület, mint azt, hogy ezután országgyűlési képviselőkké a községi jegyzők is meglegyenek választhatók. Ennek egyébiránt eddig sem volt valami nagy akadálya, mert hiszen képviselővé minden választó választható volt. A jegyzők pedig birnak választói jogosultsággal. Ők azonban azt akarják, hogy mint a papok és egyetemi

tanárok rendes hivatásukat, vagyis a jegyzői teendőket, képviselő-korukban is végezhessék.

A leánykori név. Érdekes elvi jelentőségű határozatot hozott a napokban a Kuria. Kimondotta, hogy a férjes nő leánykori névén nem nyithat üzletet, illetőleg az ilyen kereskedelmi céget a törvényszéken nem lehet bejegyeztetni.

Tengerre magyar! A közös hadügyminisztérium tengerészeti ügyosztálya a következőket teszi közzé: A cs. és kir. tengerészethez szeptember havában nagyobb számú jelentkezőket vesznek fel. Az illetőket a tanfolyamok sikeres elvégzése után tengerészkadéttokká és az üresedésnek megfelelően tengerésztisztekké nevezik ki. Felvételnél érettségét tett középiskolai tanulók. A bővebb tudnivalókat május havában fogják közzétenni, a melyek a közös hadügyminisztérium első ügyosztályánál is kaphatók.

A népkönyha jótéveői. Révy Miklósné urnő és Bárdy Irén urleány ivén Vajay- és Hérmán Mihály-utcán adakoztak: Csolasz Pálné, Steiger Beláné, N. N., Szabados Edéné, Illosvay Endre, Sepsyné, özv. Jósika Józsefné 1—1 korona. Többen 60—40 fillér. Markó Kálmán 2 korona. Gordon András 1 korona. Neuschlosz Samuné 1 szekér tűzfát. A nemes szívű adakozóknak ezúton mond hálás köszönetet az elnökség.

Munkatárs: **Vlazáts Vincze.**

Nyomatott a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

Kovács Gyula temetkezési intézete

Szatmár, Kazinczy-utca 15. sz. alatt

(volt Vajay-házban) **megnyit**, szemben a református gimnáziummal. — A legmagasabb igényeknek megfelelő temetéseket a legjutányosabb ár mellett eszközöl helyben és vidéken. Temetkezési társulatoknak kedvezményt nyújt.

Plébános urak figyelmébe! GYÓNÓ CZÉDULÁK

igen csinos kivitelben

■ raktáron vannak a ■

„PÁZMÁNY-SAJTÓ“

könyvnyomdában

Szatmár, Iskola-köz 3.

Hirdetésszerző

(ÜGYNÖK)

magas jutalék mellett felvételik lapunk kiadóhivatalában.

A kath. hívők figyelmét felhívjuk művészi kivitelű aranyozott

FESZÜLETÜNKRE

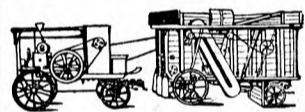

Ára legfinomabb kivitelben 56 cm. magas és 22 cm. szélességben, örök mécesessel együtt **6 korona.**

Diszes elefántesont utánzatu imakönyv és jeruzsalmi olajbogyó rózsafüzérrrel együtt **8 korona.**

Ugyanezen feszület zenélő szerkezettel, imakönyv és olvasóval **10 korona.**

Megren delhető csakis a pénz előzetes beküldése esetén a plébániák útján a **Szent Erzsébet Házi Ipar Műintézetnél Budapest, VII. Verseny-u. 6.**

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK

TELJES JÓTÁLÁSSAL

ÜZEMBEN

BÁRMIKOR

MEGTEKINT

HETŐK.

ELŐREN DŰ

SZIVÓGÁZTELEPEK

ÜZEMKÖLTSÉS

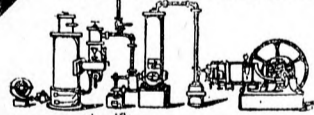
LŐERŐ ÓRÁNKINT

KB. 1½-2 FILLÉR

ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

BUDAPEST VÁROSLŐRŐ UTCA 30.

HORVAY és SZABÓ

festők Szatmár, Kinizsy-u. 29.

Elvállalnak szobafestést, mázolás, czim- és czimer-festést, valamint aranyozást és tapétázást. Templom festéseket minden stílusban.

:: Üveg czimtablák készítése ::

A kolozsvári „Kristály“ Gőzmosó és Vegytisztító Gyár:

moss, tisztít **fehérneműeket és felsőruhákat** a legszebb kivitelben, gyorsan, **előnyös árak ellenében.** **Tíz koronát** meghaladó megbízások bérmentve küldetnek vissza.

Csomagolás díjtalan!

Czím: ○○○○○○

„KRISTÁLY“

GŐZMOSÓ GYÁR

KOLOZSVÁR, Pályaudvar.

Aki szép és olesó husvéti ajándékot óhajt vásárolni, az menjen el a *színházzal szemben* lévő óra és ékszer üzletbe, mert ott találja a legdusabb és legolesőbb választékot valódi arany és ezüst ékszerekben, mindennemű zseb és fali órákban. Tisztelettel **Kepes Dávid** mű-órás és ékszerész, Szatmáron a színházzal szemben.

Hölgyek figyelmébe!

Több évi külföldi tanulmányaim, tapasztalataim és gyakorlataim után hazajöttem és szülővárosomban **Széchenyi-utca 11. számú házban** (Árpád-utca sarkán) angol és francia

női felsőruha divattermemet

megnyitottam. A nagyrabecsült hölgyek szíves pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Bánk Lőrincz,

a berlini szabásztani akadémián kiképzett okl. szabász.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a tavaszi vásár!!

Óriási választék ajándékokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazarban

KAZINCZY-UTCZA 10. SZÁM ALATT, ahol kifoghatatlan választékban kaphatók: játékok, emléktárgyak, fonografok, üveg, porcellán, alpaca, disznúárak, pénztárczák, zsebkések, aczélevő-eszközök, fonografok és grammofonok és ezekhez lemezek. — A legújabb műtények **valódi ezüst platirozással**, u. m.: tintatartók, díszórák, hamutartók, gyümölcsállványok, china-ezüst árukban órák, hamutartók, gyümölcsállványok, china-ezüst árukban mindennemű díszáruk. — **A legszolidabb szabott árak**, pontos kiszolgálás. — Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek. — Szíves pártfogást kér

BLATNICZKY ISTVÁN SZATMÁR,

KAZINCZY-UTCZA 10. SZÁM ALATT LEVŐ

„Szatmári Bazar“-jában.
SZOLID SZABOTT ÁRAK!

Üzlet átvétel. A Néhma Lajos Józser kávéüzletét átvette **Benkő Sándor**, kinek előzőkenysége és szakképzettsége biztosítja a vevő közönséget. 10—12%-al olesóbban szereshetjük be kávé szükségletünket mint bárhol.

Hangszer üzlet!
Szalai Simon
hangszer és zongorakészítő s hangoló
Szatmár, Kazinczy-u. 14.
Guttmann-palota.

Makóczy Géza papi és polgári szabó

Szatmár, Eötvös-utca 4/a. sz.

Ajánlja a főt. lelkész urak szíves figyelmébe modern szabó műhelyét, hol is mindennemű reverendákat és papi öltönyöket a legnagyobb pontossággal és jutányos árak mellett készítenek.

Tisztelettel

Makóczy Géza, sekrestyés.

Özv. Lauf Józsefné és Fia

szobafestő Szatmár, József kir. herceg-u. 14. sz

35 év óta fennálló üzlet.

Elvállal szoba és templomfestést, tapétázást, mázolás és minden e szakba vágó munka gyorsan és pontosan való elkészítését olesó árak mellett. Szíves pártfogást kér özv. Lauf Józsefné és Fia.

PAPP IMRE, SZATMÁR

ÉPÜLET ÉS MÜBUTOR-ASZTALOS, MÁTYÁS KIRÁLY-UTCZA 41.

Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

ÉPÜLET ÉS BUTOR

ASZTALOS-MŰHELYÉT

a m. t. megrendelő közönség szíves figyelmébe.

Tartós munka, pontos és szolid kiszolgálás.

Bakos és Papp

épület- és műlakatosok SZATMÁR, Kazinczy-utca 28. sz.

Ajánljuk a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

lakatos-műhelyünket

a m. t. közönség szíves figyelmébe, hol is a legszolidabb árak mellett készítünk mindennemű épületvasalásokat, modern vasrácokat, kapukat, ajtókat, sirkerítéseket, esinos kivitelű takarék-tűzhelyeket és modern kivitelű vasbélyegzőket.

Különös gondot fordítunk kutfelszerelésekre és mindennemű javításokra.

Inglík József

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Szatmár Deáktér. Városház-épület.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű *polgári öltönyöket*, *papi reverendákat*; mindennemű öltöny készítésnél a fősulyt az *elegáns szabás és finom kivitelre* fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Allandó nagy raktár honi és angol gyártmányú szövetekben, Elsőrangú egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem *nagy forgalma* által áruimat *olesóbb ár mellett szállíthatom*, mint bármely más czég.

Átalakítások gyorsan és olesón eszközöltetnek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni-biztosítom, hogy a legsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb meglegedésére fogok szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,
szabómester.

Valek és Rajz

angol és francia különleges-ségű czipészek, hol saját készítményü kész czipők is kaphatók bármilyen kivitelben.

Szatmár, Eötvös-utca 2.

(Heinrich-palota.)

Aki egy jó varrógépet óhajt venni, az forduljon teljes bizalommal **Hammer Ignátz** műszerészhez Szatmár, **Battyhányi-utca 1-ső sz.**, mert mint értesültünk, megszerezte a világhírű „Pfaff“ gépek egyedüli képviselőjét és ez maga is már a legnagyobb biztosítékot nyújtja arra, hogy egy kitűnő varrógépet kap az, aki nála szerezi be ezen czikkben a szükségletét.

Köttessük könyveinket **Gárdos Ferencz**

könyvkötészetében Szatmár, Kazinczy-utca 6-ik szám, hol izléses és esinos munkát gyorsan és jutányosan készíttének.

Aki jó bort szeret inni, keresse fel a **HUNGARIÁT**. Egy liter új bor házhoz 28 krajczár. Kiemelendő még a többek közt egy palaczk saját töltésű bor Hungária gyöngye cím alatt 50 krajczár.

Legalkalmasabb ajánlékok órák- és ékszerekben beszerezhetők **SZABÓ GUSZTÁV** órás, ékszerész és látszerész üzletében Szatmár, **Attila-utca**.

Kölesön-könyvtár

Kazinczy utca 16. sz. alatti üzletben a magyar irodalom régi és legújabb jeles roínak művei olcsó díj mellett kölesön vehetők. — **Cseplák Bálint**.

Értesítés. Értesitem a m. t. közönséget, hogy ház, birtok, üzlet és lakásközvetítő irodámat Várdomb-utczába, az izr. templommal szemben helyeztem át. **Zichermann Mór**

Hammer Ignátz

műszerész, kerékpár és varrógépraktár Szatmár, Battyhányi- u. 1. Schwarcz Albert-féle bolthelyiségben.

Világhírű

„PFAFF“

varrógépek Szatmárme-gye egyedüli képviselője.

Kedvező részletfizetés, 8 éves jótállás.

Szakszerű javítóműhely

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Első lipói kárpáti

JUHTURÓGYÁR

PLEWNY FÜLÖP LIPTÓSZENTMIKLÓS.

ALAPITTATOTT 1873.

Ajánlja kitűnőnek elismert készítményeit!

Legfinomabb	liptói csemege juhturót	.....	kilónként	K 1.60
Finom	I. lipói juhturót	.....	.....	1.20
	II. „	.....	.....	1.—
Legfinomabb	valódi svájci ementháli	.....	.....	3.—
„	magyar ementháli	.....	.....	2.20
„	kárpáti téglány sajt	.....	.....	2.—

5 kg.-os rendelések (ha vegyesen is) bérmentve szállítanak bármely postai állomáshoz. A rendelésekben kérem megjegyezni, hogy „hirdetés szerint.“

IFJ. **RUBINSZKY** **FERENCZ**

IPARMŰVÉSZETI MŰHELYE

SZATMÁR, UJ-UTCA 3/a SZ. (SAJÁT HÁZ).

Modern háló, ebédlő, szalon vagy uri szoba berendezések, valamint leányszoba berendezések művészi kivitelben készülnek.

KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KESZSÉGGEL SZOLGÁLOK.

LEGELŐ.

Szarvasmarhákat darab számra beváltunk szatmári kitűnő legelőinkre. — A szükséges terület holdanként is bérbe vehető.

A legelőbér szeptember 1-én fizetendő.

Csonkási bérletünkön olcsó tüzfát árusítunk.

Ugyanott kitűnő gyepföld kapható kertészetre, vagy kapás növény termelésre felébe, esetleg bérbe.

Neuschlosz Testvérek

Irodai telefon 16. szám. SZATMÁR, DEÁK-TÉR 7. SZ. Gazdasági telefon 155. szám.